

svarsminister altsaa, at det var nødvendigt, efter at der var vedtaget Ændringer i den foregaaende Samling ved anden Behandling, at spørge Sagkundskaben, de forskellige Vaabenchefer, de forskellige Generaler, hvad de mente om Regeringens Forslag, saaledes som det forelagdes paa ny. Men nu synes man fra Venstres Side efter det, der er foregaaet i Militærudvalget, at finde det ganske overflødig at spørge de militære Autoriteter om Regeringens Forslag i dets ændrede Skikkelse. Hvad man fra den højtærede Ministers Side i 1909 fandt nødvendigt, finder Venstre nu ganske overflødig — jeg vil helst holde den højtærede Forsvarsminister udenfor denne Debat, han er alt for god til at være med i den, og Venstre har jo ogsaa Gang paa Gang tilkendegivet i hele den Maade, denne Debat er ført paa, at man helst vilde føre den udenom den højtærede Minister, og det kan jeg saa godt forstaa, ikke fordi jeg vil sige Ubehageligheder, men jeg synes, at han har et alt for godt Navn til at være med i dette her. Det er gaaet paa lignende Maade med det særlige Lovforslag, vi havde til Behandling i Gaar.

I 1909 mente den højtærede Statsminister, at det var nødvendigt at forelægge en saadan Lov som et særligt Lovforslag til første Behandling, men i 1922 er det overflødig, nu gælder det om at trumfe Militærforliget igennem. Det synes overhovedet, som har den høje Regering en mærkelig politisk Visnehaand; naar som helst der tiltrænges Beslutsomhed og Fart, udsætter den højtærede Regering, udsætter den og udsætter i det uendelige. Og naar som helst det omvendt tiltrænges, at der fares med Lempe, at man ser Forholdene roligt an, at man sætter op, da skynder man paa, da jager man frem, da skal Lovforslag og Reformers piskes gennem dette Ting.

Dette var det ærede Medlem Hr. Parkovs og dette var den ærede Statsministers Stilling i 1909 til Spørgsmaalet om den militære Sagkundskabs Betydning for en Forsvarsreform. Spørgsmaalet er nu og da navnlig fra et konservativt Synspunkt, om det er muligt med Rette at paaberaabe sig Sagkundskabens Godkendelse til Fordeel for dette Militærforlig.

Fra Venstres Side tillægger man jo, som dets Ordfører det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen med saa megen Vægt har hævded, ikke Sagkundskabens Standpunkt nogen som helst Betydning. Men det er en kendt Sag, at den kommanderende Generals Stilling til denne Sag har været

afgørende for Forligets Istandbringen. Det er derfor nødvendigt til Begrundelse af Berettigelsen af mit Underændringsforslag om at udsætte denne Sag at dvæle et Øjeblik ved Forligets Forhistorie. Kun derigennem kan dets militære Værdi forstaaes. Da første Behandling af Militærlovene var tilendebragt, optoges Forligsforhandlingerne hurtigt mellem de Konservative og Venstre. Til at begynde med tegnede disse Forhandlinger daarligt. Venstre syntes utilbøjeligt til at tilbyde stort mere end et Regiment og allerhøjest 1000 Mand Landstormstropper. Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen havde i sin af den højtærede Statsminister lovprieste Ordførertale meget bestemt taget Afstand fra Landstormen, det eneste Punkt, der rummede lidt Fremskridtstanker. Efter fornyede Drøftelser forøgedes Tilbudet med 500 Mand Landstormstropper. For de Konservative syntes dette Tilbud lidet tilfredsstillende, dels fordi de kommanderende Generaler og Generalstabschefen saa bestemt havde krævet væsentlige Ændringer i Regeringens Forslag, dels fordi den kommanderende General kort før sin Afrejse til Paris havde tilstillet forskellige konservative Rigsdagsmænd et Memorandum, hvori han gav Direktiver for de Forbedringer, som efter hans Mening maatte tilvejebringes for at gøre Regeringens Forslag blot nogenlunde antageligt.

Senere efter sin Hjemkomst fastslog General Ellis Wolff i en Opsats otte Punkter, som han ansaa for Minimumskrav til den nye Hærordning. Om disse otte Punkter, fremsatte af General Ellis Wolff, kan der vistnok i nøje Overensstemmelse med Sandheden siges, at de væsentligste af dem slet ikke er blevet opfyldt, og de mindre væsentlige er gennemgaaende kun blevet halvt opfyldt. Som et væsentligt Punkt nævnte Generalen „Fodfolkets Forøgelse til 10 eller til yderste Nød 9 Regimenter plus Livgarden som Minimum“. Dette er ordret Generalens Udtryk i et Brev til mig. Altsaa 10, til yderste Nød 9, Regimenter plus Livgarden som Minimum — vi har faaet 8. Som andre væsentlige Punkter henlede Generalen Opmærksomheden paa Nødvendigheden af Tjenestetidens Forlængelse og Forøgelse af Befalingsmandselevprocenten, endvidere Nødvendigheden af en særlig Generalkommando for de jyske Divisioner samt Kystartilleriregimentets Henlæggelse under Hæren, og endelig nogle mindre væsentlige Punkter, som bl. a. den bornholmske Væbning.